


# Pohár - lovas katonák alakjával (ún. Apafi-pohár)

Kerámia- és üveggyűjtemény

|                 |   |
|-----------------|---|
| Leltári szám:   | 66.83.1  |
| Készítés ideje: | 1730 KÖRÜL  |
| Készítés helye: | Csehország (feltehetően)  |
| Anyag:          | aranyfólia; ezüsthólia; üveg  |
| Technika:       | csiszolt; ún. Zwischengoldglas díszítés; vörös lakk festés; zománctfestés                 |
| Méretek:        | magasság: 7 cm<br>szájátmérő: 5 cm<br>talpátmérő: 5 cm                                    |

Hat darabos készlet része a készlet további darabjai: IM 66.84. 66.164.-66.167. ltsz.

Felfelé kiszélesedő, 22 lapra visszametszett hengeres forma. Alján vörös lakk alapon aranyfóliából kimetszett lángoló szív, két csokolódzó madárral. Oldalán alul stilizált levélsor arannyal, felette harci jelenet: fás, sziklás tájban két, karabélyból egymásra tüzelő, illetve ellenfelét leszűrő lovas. A poharak szájánál 5 mm-es aranyász fut körül.

Az Iparművészeti Múzeum által 1966-ban megvásárolt poharak azonosak azokkal az ún. Apafi-poharakkal, amelyeket Téglás István publikált először 1888-ban. A poharak a magyarigeni Köblös-család birtokában maradtak fenn, s Köblös Miklósné tulajdonaként szerepeltek az 1896. évi millenniumi kiállításon is. A Köblös-családban fennmaradt hagyomány szerint a poharakat II. Apafi Mihály (1676-1713) erdélyi fejedelem adta ajándékba kománai számtartójának, Récsey Istvánnak hűségese szolgálatai jutalmául miután a Récsey család férfiágon kihalt, a poharak leányágon a váradi Köblös családhoz kerültek.

Az újabb kutatások mindezt kevésbé tartják valószínűnek, mivel az ún. zwischengoldglass technikával (két üvegréteg közé helyezett arany- és ezüsthóliával) készült poharak legkorábban 1715 körül készülhettek, amikor II. Apafi Mihály már két éve halott volt.

## Irodalom

- Varga Vera: *Üvegen innen és túl - Bor és Üveg*. Magyar Szőlő- és Borkultúra Kht., Budapest, 2003. - Nr.17., p.15.
- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - üveg 59.
- Szerk.: Szilágyi András, Péter Márta: *Barokk és rokokó. Az európai iparművészet stíluskorszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1990. - Nr. 6.179. (Katona Imre)
- Szerk.: Voit Pál: *Régiségek könyve*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1983. - p.. 170., 12. kép
- *Ernst Múzeum, 53. aukció. Csizsárik János, Egger Gyula és mások művészi hagyatékai*. Ernst Múzeum, Budapest, 1936. - Nr. 883-884. (analógia)
- Szerk.: Szalay Imre: *A magyar művészi ipar az ezredéves kiállításon. Magyarország történeti emlékei az 1896. évi ezredéves országos kiállításon*. Budapest, 1897. - 481. ábra (Radisics Jenő)
- *Az 1896-iki Ezredéves Országos Kiállítás. A Történelmi főcsoport hivatalos katalógusa*. Kosmos Műintézet, Budapest, 1896. - Nr. 6445-6450.
- Téglás István: *Apafi fejedelem poharai. Archeológiai Értesítő*, 8. (1888). 1888. - 287.

